

Müşteri çekinin karşılıksız çıkması halinde şüpheli alacak karşılığı ayrılması hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	11395140-105[323-2012/VUK-1- . . .]-991
Tarih	17.04.2014

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 11395140-105[323-2012/VUK-1- . . .]-991

17/04/2014

Konu : Müşteri çekinin karşılıksız çıkması halinde şüpheli alacak karşılığı ayrılması hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, şirketinizin akaryakıt alım satımı konusunda faaliyette bulunduğu, müşteriniz'den olan ... TL alacağı karşılığında adı geçen şirketten çekler alındığı, anılan şirketin söz konusu çekleri kendi müşterisi olan'den aldığı ve şirketinize ciro ettiği, tarafınıza ciro edilen bu çeklerin karşılıksız çıktığı, şirketiniz tarafından'nin aktifinde kayıtlı bulunan ... araç için hukuki (icra) sürecin başlatıldığı, yakalama kararının çıkartıldığı, söz konusu araçların piyasa değerinin ... TL olduğu, ... İcra Müdürlüğündeki dosyalarınızın ... ve ... sırada olduğu, şirketinizden önceki toplam haciz alacağının ... TL olduğu, ... İcra Müdürlüğündeki takip dosyanızın ... sırada olduğu, şirketinizden önceki toplam haciz alacağının ... TL olduğu, ... İcra Müdürlüğündeki dosyamızın ise ... sırada olduğu, şirketinizden önceki toplam haciz alacağının ... TL olduğu, söz konusu araçların icradan satışından, önceki

alacaklıların alacağının ödenecek olmasından ötürü kurumunuzun alacağını tahsil etmesinin mümkün görülmediği, diğer taraftan çekin asıl borçlusu olan ... için hukuki sürecin başlatıldığı ancak ... tarafından ... Asliye Ticaret Mahkemesine 2013/... Esas Sayı ile ihtiyati tedbir talepli iflas ertelemesi davasının açıldığı belirtilerek söz konusu alacağınız için şüpheli alacak karşılığı ayrılıp ayrılamayacağı hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun "Şüpheli Alacaklar" başlıklı 323 üncü maddesinde "Ticari ve zirai kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi ile ilgili olmak şartıyla;

1-Dava veya icra safhasında bulunan alacaklar;

2-Yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla istenilmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş bulunan dava ve icra takibine değmeyecek derecede küçük alacaklar;

şüpheli alacak sayılır.

Yukarıda yazılı şüpheli alacaklar için değerlendirme gününün tasarruf değerine göre pasifte karşılık ayrılabilir.

Bu karşılığın hangi alacaklara ait olduğu karşılık hesabında gösterilir. Teminatlı alacaklarda bu karşılık teminattan geri kalan miktara inhisar eder.

Şüpheli alacakların sonradan tahsil edilen miktarları tahsil edildikleri dönemde kar-zarar hesabına intikal ettirilir." hükmü yer almaktadır.

Bu hükme göre, ticari ve zirai kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi ile ilgili olmak şartıyla; dava veya icra safhasında bulunan alacaklarla, yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla istenilmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş olan dava ve icra takibine değmeyecek derecede küçük alacaklar şüpheli alacak sayılmakta, bu şartlardan herhangi birinin mevcut olmaması durumunda ise şüpheli alacak kaydına imkân bulunmamaktadır. Diğer yandan şüpheli alacaklar için dava veya icra takibine başlanıldığı yılda karşılık ayrılması gerekmekte olup, şüpheli hale geldiği hesap döneminde karşılık ayrılmayan alacaklar için daha sonraki dönemlerde şüpheli alacak karşılığı ayrılması mümkün olmamaktadır. Bir alacağın dava safhasında olduğunun kabulü için, mahkemeye dava, icraya takip için dilekçe verilmiş olması, ancak gerek mahkemeye gerek icraya yapılan başvuruların ciddiyetle takip edilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, teminat sayılan haller arasında bulunan (alacaklının alacağının tahsili için icra daireleri aracılığıyla uygulanan) hacizler, alacağın tahsilinin kuvvetle muhtemel olduğunun ve alacağın teminatsız kalmadığının göstergesi olarak değerlendirilmekte birlikte şirketinizden önceki toplam haciz alacakları tutarının hacze konu araçların piyasa değerinin üzerinde olması ve takip dosyalarınızın 33, 37, 39 ve 45 inci sıralarda bulunduğu hususu göz önüne alındığında söz konusu alacağınızın tahsil

kabiliyetinin bulunmadığının kabul edilmesi icap etmektedir.

Bu itibarla, ... olan ve icra safhasında olmakla birlikte tahsil kabiliyeti bulunmayan alacağınız için Vergi Usul Kanununun 323 üncü maddesine göre şüpheli alacak karşılığı ayırmanız mümkün bulunmaktadır. Söz konusu karşılığın dava veya icra takibine başlanıldığı yılda ayrılması ve karşılık ayrılan alacağın sonradan tahsil edilen miktarlarının tahsil edildikleri dönemde kar-zarar hesabına intikal ettirilmesi gerektiği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026